

Kukishin Ryu Bojutsu

de negen goddelijke demonen school, methodes van de lange staf

Bojutsu is de Japanse naam voor wat misschien wel de oudste krijgers-vaardigheid ter wereld is: de kunst een stok of staf te hanteren.

Het woord in kwestie omvat alle mogelijke stokken, maar wat deze stijl betreft heeft men het meestal over *Rokushakuboju*, de kunst van de staf van zes "shaku" (Japanse lengtemaat, ongeveer 30 cm, een stok van 180 cm dus). In de Jinenkan-federatie is het behendig demonstreren van bojutsu technieken essentieel om in graad te stijgen. Het is dus belangrijk dat elke ernstige student(e) in de Jinenkan een grondige kennis van deze kunst bezit.

Doorheen de Japanse geschiedenis, is de bo verschillend geweest van alle andere wapens, in die zin dat een stok beschikbaar was voor alle sociale klassen, en niet enkel beperkt tot de krijgers-groep: monniken, zwervers, samoerai zonder meester, landbouwers & handelaars,...inderdaad, zowat iedereen die een stok kon oprapen had de beschikking over het wapen. De bo die wij trainen is zes shaku (180 cm), je hebt ook de *jo* (vier tot vijf shaku lang), en de *hanbo* (drie shaku, een halve bo in feite). In Japan waren deze stokken traditioneel gemaakt uit *akagashi* ("rood eikenhout", een altijd-groene boom), maar in het westen zijn andere harde houtsoorten zoals eik & esdoorn, of zelfs meer exotische harde houtsoorten als "*paars kernhout*" uitstekende vervangers. Eén belangrijke opmerking is dat onze bo niet smaller wordt aan de uiteinden (een tandenstoker-vorm); omdat de bo vaak vanaf de uiteinden gehanteerd wordt, we hebben dus een bo nodig die de hand vult en niet wegglipt.

De bojutsu in de Jinenkan is van de *Kukishin Ryu* (negen goddelijke demonen school), een oude school die afstamt van chinese krijgskunsten, en zich verder vormde op de Japanse slagvelden tijdens de 16e eeuw. Binnen deze school is er veel overeenkomst met *sojutsu*, de kunst een speer te hanteren. Een verschil is dat de bo vastgehouden wordt met beide handpalmen naar beneden, en de speer vastgehouden wordt met de voorste handpalm naar boven. De speer focust zich immers op het gebruiken van het lemmet aan de top, terwijl de beide uiteinden van de bo gelijkelijk gebruikt worden, voortdurend afwisselend tussen de twee kanten.

Vroeger was de reputatie van de Kukishin Ryu zo krachtig dat beweerd werd dat "*als men een bo of bisento (een zware hellebaard voor het slagveld) droeg en de technieken van deze school aanwendde, men gans alleen kon aanvallen temidden honderden vijanden, en simpelweg rond kon wandelen als een demonen god ("Kishin")."**

In Kukishin Ryu Rokushakubojutsu bestaan er basis technieken genoemd *Kihon Gata*, gevolgd door vier “scrolls” (vergelijkbaar met rollen uit perkament): de *Shoden Gata*, *Chuden Gata*, *Sabaki Gata*, en tenslotte de *Okuden Gata*.

De Shoden (eerste niveau), Chuden (middelste niveau) en Okuden (geheime niveau) scrolls bevatten elk negen *kata* (vechtscenario's), gesplitst per groepjes van drie, in totaal dus 27 *kata*. Deze verduidelijken de fundamentele ideeën gevonden in de Kukishin Ryu, die ook gevonden worden bij andere wapens uit de school.

De 26 vormen uit de Sabaki Gata (“vormen van behendigheid”) verdienen een extra vermelding, vermits Manaka Sensei er expliciet speciale aandacht aan gegeven heeft. Dit niveau bevat élke mogelijke manier van bewegen met de bo uit de Kukishin Ryu – indien enkel de Sabaki Gata grondig geleerd wordt, dan zijn alle andere technieken van de school moeiteloos beschikbaar voor je.

Sensei heeft gezegd dat de Sabaki Gata “*trouw is aan het behelzen van de manier van bewegen uitgelegd in de Rokushaku Bojutsu Kihon Gata*”*, en dat als je deze fundamenteel meester wordt je “*zelfs zonder het kennen van enige technieken je in overvloed in staat zal zijn te vechten*”*. Dat is, geloof ik, de reden waarom hij de technieken van de Kihon en Sabaki Gata opgenomen heeft in alle testen voor een Jinenkan dan-graad.

Bojutsu is zeer dynamisch: de *kata* bevatten meerdere aanvallen vanuit veranderende hoeken, slag na slag na slag. Manaka Sensei heeft steeds onderwezen dat eens de *kata* uitgevoerd is, het belangrijk is om naar achter te springen. Dit omdat, zoals hij meermaals verklaard heeft, de bo een zeer zwak wapen is: met een zwaard, een speer of een mes kan je makkelijk een tegenstander verwonden of verjagen. Iemand simpelweg aanraken met een stok heeft niet dezelfde gevolgen – je moet de correcte *ma-ai* (afstand) onderhouden om krachtige slagen te kunnen creëren. Gedeeltelijk om deze reden is tijdens een *kata* de partner/tegenstander gewapend met een *bokuto* (houten oefenzwaard): om de correcte afstand te observeren. Bojutsu training kan gebruikt worden als conditie-training en als kracht-training. Mijn eigen ervaring (door solo-training) leerde me dat ik voor- en achterwaarts aan het bewegen was. Een partner helpt je de *kata* ook uit te voeren terwijl je zijwaarts beweegt, en in verschillende richtingen. Eén manier van *bunkai* (analyseren) is de *kata* in stukjes op te delen, je partner elke slag te laten blokken & een tegenaanval te laten starten naar onbeschermd plekken met de *bokuto*, om dan uit te vissen hoe te bewegen om deze tegenaanvallen zelf te stoppen met een volgende slag van de bo.

Dergelijke training moet natuurlijk traag en veilig gebeuren.

Terwijl je (alleen of met een partner) oefent is het belangrijk de specifieke punten van elke *kata* in gedachten te houden, en dit te weerspiegelen in hoe je beweegt. Krachtige slagen toebrengen leer je bvb. door de bo herhaaldelijk tegen een (stevige!) boom te slaan. In dit geval raad ik aan hierna onmiddellijk je handen te masseren om stijfheid door de harde impact tegen te gaan.

Alles samen zijn er 53 kata in rokushakubo jutsu – er zijn nog verdere kata in jo jutsu en hanbo jutsu. Dit betekent dat de bo jutsu in de Jinenkan zeer rijk en compleet is. Wat niet wil zeggen dat je je kennis of vaardigheid moet meten aan het aantal getrainde kata in een notitieboekje – de kata zijn immers enkel manieren om een idee of strategie te verduidelijken, meestal gebruikmakende van dezelfde basistechnieken.

Dagelijks slechts tien of twintig minuten deze basisoefeningen herhalen zal je ongetwijfeld verbetering opbrengen evenals (lange termijn) groei en ervaring in krijgskunsten.

** geciteerd uit Manaka Sensei's maandelijkse artikels over de Kukishin Ryu densho*

origineel artikel door Andy Keyworth (Ottawa, Canada), Jinenkan Dojo Cho
<http://www.jinenkan-ottawa.com/>

bewerkt & vertaald door Kurt Wullaert

In de wakaba dojo worden dit schooljaar de *Kihon Gata* & *Shoden Gata* getraind. Er bestaat géén “veiligheidsversie” van dit wapen! Wees dus uiterst voorzichtig of je verwondt jezelf en/of anderen.

